GAZETA KRAKOWSKA

Nro 71.

Z KRAKOWA DNIA 4. WRZESNIA 1814 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 27 *Sierpnia.*

W tych dniach przybyła tu kwatera expedycyyna woyska Rossyyskiego, a oraz ekwipaże N. Imperatora idące z Francyi. Powrocił z Peterzburga W. Podpułkownik Ostrowski. Jak głoszą ztamtąd odebrane wiadomości, N. Imperator w dniu 3cim d. k. (15) p. mca, ma wyiechać ze stolicy swoiey na kongres do Wiednia. Przybycie Wielkiego Xcia Konstantego rychley, a N. Imperatora poźniey iest tutay spodziewane. — Przechodzą ciągle przez Warszawę rozmaite oddziały woyska Rossyyskiego, wracaiącego z pola sławy.

Wydział trudniący się zbieraniem składek dla nieszczęśliwych osób, które wszystko w pożarze na koszarach kadeckich utraciły, pod Prezydencyą JW. taynego Radcy Wawrzeckiego, JWney z Xiażąt Czartoryskich Ordynatowey Zamoyskiey, JO. Xiężney Jmci Sapieżyney, i JWney Gutakowskiey, zawiadomił iuż Publiczność w numerze 65 gazety naszey, iż na czwartą klassę to iest, nayuboższą pogorzelcow wydał zł. pol. tysiąc ośmset. Teraz czyni się wiadomo, iż wspomniony wydział, na inne klassy to iest blizko 200 rodzin, rozdał przeszło trzydzieści trzy tysiące złotych polskich. Skoro zakończy się zupełnie składka, i pozostaiąca ilość całkowicie rozdaną zostanie, zawiadomioną będzie i o tem Publiczność, do którey litości czyni się ninieyszem odezwa, aby ieszcze pomoc swoię dla tych nieszczęśliwych, a nad wszelkie wyobrażenie zasiłku potrzebuiących, nieść raczyła.

Dnia 23go Amatorowie muzyki powodowani czuciem ludzkości, poświęcili prawdziwie znakomite swe talenta dla niey. Na dany w tym dniu wokalny i instrumentalny koncert, który poprzedziło iednoaktowe teatralne widowisko, zgromadziła się liczna Publiczność, i choynemi darami, przyłożyła się znacznie do zasiłku nieszczęśliwych pogorzelcow. W tym dobroczynnym czynie, należy się słuszny udział teraźnieyszey antrepryzie teatralney, która dzień na zwykłe widowisko przeznaczony, temu chwalebnemu celowi ustąpiła.

Wiadomości o woysku narodowem powracaiącem z Francyi.

Do artykułu w przeszłym numerze z listu do Redakcyi zę Wschowy d. 13 pisanego umieszczonego, dodaiemy ieszcze następuiące szczegóły z gazety Poznańskiey:

Ze wszystkich stron zebrane obywatelki dzieliły to święto narodowe i upiękniały ie. Miło nam było widzieć Jenerałow: Kurnatowskiego, Cichockiego; Majora od gwardyi Kozietulskiego; Pułkownikow: Kosińskiego, Krasińskiego, Tomickiego, Madalińskiego, Stryińskiego, Hurtyga, Szweryna, Skarzyńskiego, Dobickiego, Zielonkę, dowodzacych brygadami lub pułkami: Szefa sztabu Milberga; Podpułkownika Reytana i Suchorzewskiego, ze sztabu. Za każdym z tych idzie nie iędna świetną czynność, nie iędna blizna mowi.

Dzień 12ty b. m. był uroczystem świętem dla wszystkich mieszkańcow, którzy mieli pierwsi szczęście ogladać tych rycerzy, co tak godnie honor narodu piastowali. W dniu tym samowolnie serca spółziomkow oddały się uczuciom radości. W dowod tego wieczorem dobrowolnie wszystkie domy miasta zostały oświecone. Mieyscowi i z powiatu Obywatele i Urzędnicy godnego swey ufności Podprefekta, W. Bronikowskiego, obrali wiernym serc swoich tłomaczem, pod którego przewodnictwem dany był bal; tysiące lamp oświecały wchod do domu balu. Za przykładem JW. Jenerała Krasińskiego, naczelnego Dowodcy tey naydroższey narodu cząstki, i innych wspomnionych Jenerałow, zapomniano o rangach, znakach, słowem zapomniano o wszystkiem, co brata rożni od brata; dzień biały i czas dalszego marszu był tylko w stanie rozłączyć tę rodzinę narodu. Naypięknieysze chwile zabawy wdzięczni rodacy oddali toastom: *Niech żyie wspaniałomyślny Imperator Alexander*! przed którego bystrem okiem żaden ślad cnoty ukryć się niepotrafił. *Niech żyie Wielki Xże Konstanty!* i t. p. Chwila rozeyścia się byłaby zapewne chwilą, w którey konieczność i powinność woyskowa pierwszy raz stałyby się były tym Rycerzom nieprzyiemnemi, gdyby przekonanie, że rownie innych ziomkow serca iak nasze tęsknią za niemi, niebyło im słodziło dalszych krokow po tey naddziadow ziemi.

Z Poznania d. 19 Sierpnia.

Od d. 17 b. m. ogladamy z prawdziwą pociecha woysko Polskie, które tu przybyło pod naczelnem dowodztwem JW. Jenerała dywizyi Hrabiego Krasińskiego, w powrocie z obcych na oyczysta ziemię. Mamy aż nadto powodow do odłożenia zupełnego opisu tego szczęśliwego wydarzenia do przyszłey gazety, zamierzywszy sobie wystawić w iednym rysie przyięcie, pobyt i udanie się w dalszą drogę tych hufcow narodowych.

Z Peterzburga d. 22 Lipca.

(Z Kuryera Litewskiego.)

Corka zmarłego Jenerała piechoty Sztrandmana, Panna Karolina Sztrandman, i corka aktualnego Szambelana Xcia Szachowskiego, Xiężniczka Barbara Szachowska, zostały mianowane Damami honorowemi u dworu Nayiaśnieyszych Imperatorowych.

Radość wzbudzona w mieszkańcach tey stolicy, za szczęśliwym powrotem N. Pana, nieogranicza się tylko samem okazaniem uniesień wesela, ale pragnie poka-

zać się w rozlaniu dobrodzieystw dla bliźnich. Wzorem tego może bydź między innemi ieden z tuteyszych obywateli, który tę uroczystą epokę chciał oznaczyć ulżeniem i wyświadczoną łaską dla swoich włościan. Darował on mieszkańcom swoich dobr pozostałe na nich długi, a oprocz tego pisał do Moskwy i do swoich zakładow fabrycznych, uwalniaiąc tamteyszych robotnikow od niektórych powinności. Dar ten iego wynosi summę 35,089 rubli i 62 kopiiek. — Obywatel ten iest Marszałek dworu Jego Imperatorskiey Mości, G. A. Demidow.

Podług ukazu Jego Imperatorskiey Mości N. Pana, Rządzący Senat na powszechnem Peterzburskich departamentow zebraniu, słuchali kommunikowany przez P. Ministra Sprawiedliwości i Kawalera Dmitriewa dla należytego spełnienia, wypis z protokołu Rady Państwa połączonych departamentow praw cywilnych i duchownych interessow i powszechnego zebrania w następney treści: "Rady państwa w połączonych departamentach praw cywilnych i duchownych interessow i w powszechnem zebraniu roztrząsały przedstawienie Ministra Sprawiedliwości i postanowienie Rządzącego Senatu na zapytanie. czy może osobista szlachta władać włościanami i dworskiemi ludźmi; także: czy należy na imie ich pisać przedażne i zastawne prawa, i podług nich utwierdzać za niemi kupionych włościan i dworskich ludzi? Rada Państwa po zastosowaniu do praw tey okoliczności i po uważeniu przedstawionych przez Ministra Sprawiedliwości zasad, postanowiła: Naprzod: Prawo osobistey szlachty na władanie włościanami i dworskiemi ludźmi, dotąd przez nia nabytemi zostawić nienaruszonem do śmierci ich, nierozszerzaiąc prawa tego na potomkow ich, którzy z tego powodu powinni ludzi tych i włościan przedać w czasie prawem przepisanym, ieżliby nie nabyli sami prawa na władanie włościanami. 2re: Nadai nayściśley dostrzegać, aby nikt ze szlachty osobistey, iako to: Registratorow, Protokolistow, Sekretarzow, Tytularnych Sowietnikow i innych niezostaiących w klassie osmey w służbie cywilney, i z Urzędnikow niepochodzących z aktualnego stanu szlacheckiego, niemogł nabywać włościan i dworskich ludzi, przeto i praw przedażnych na to niesporządzać, wyłączaiąc grunt tylko sam; nabycie którego na własność podług ukazu d. 12 Grudnia 1801 roku pozwolone iest wszystkim wolnym stanom.,, Rozkazali: o powinnem i koniecznem spełnieniu podług tego postanowienia Rady Państwa, z wyszczególnieniem onego przesłać ukazy do wszystkich Rzadow Guberskich, Magistratur, do Izb głownych i Jeneralnych Sądow, i do innych mieysc sądowych, dawszy wiedziec przez takoweż PP. Ministrom, Kontrolerowi i Podskarbiemu Państwa, Gubernatorom woien: Zarządzaiącym cywilną częścią, cywilnym Gubernatorom i Horodniczym, Nayświętszemu zaś Synodowi i Moskiewskim Rządzącego Senatu departamentom kommunikować dla wiadomości. Czerwca 11 dnia 1814 roku.

Po szczęśliwym powrocie N. Imperatora do Peterzburga, poprzedzonym od dokonania nieśmiertelnych czynow, nad którémi się cały swiat zadziwia, Marszałek szlachty Gubernii Peterzburgskiey i nayznakomitsze osoby stanu szlacheckiego

)2(

stawione przez naczelnie dowodzącego w Peterzburgu przed N. Panem w ziwowym pałacu, z naywyższem uszanowaniem i w sposobie iaki się przynależy dla wiernych poddanych, ofiarowali Monarsze, podług przykładu swych przodkow, chleb i sól, iako godło czystych ich uczuć ku oycu oyczyzny, którego wszystkie ludy ziemi błogosławią. Dary te złożone były na złocistey miednicy, a oraz naczyniu z takowegóż kruszcu, w którem była sól zachowana, i te miały na sobie następuiącą rzeźbę:

1) Dla wyrażenia świętey Boskiey mądrości, którą Naywyższy natchnął Pomazańca swoiego, do ukończenia krwawey walki, umieszczono na środku miednicy, w kształcie troykąta gwiazdami obsypanego, cyfrę N. Imperatora uwieńczoną wawrzynami, opartą na pręcie od wagi, którego wskazowka liczbę I. wystawia. Na około znayduią się w przestworze iasnych obłokow genii usze trzymaiące krzyż święty, wawrzyny, palmy, roszczkę oliwną i kwiaty, iako godła sprawdzoney doświadczeniem stałey Chrześciiańskiey wiary, i zwyciężaiących cnot łagodności i łaski. Na wadze znayduią się z iedney strony korony i berła Mocarstw Europeyskich, a z drugiey Rossyyska xięga praw, którą orzeł tego narodu osłania.

2) Na brzegu miednicy wyrażone są w emalii herby obwodow Wielkorządztwa Peterzburskiego. Pomiędzy herbami znayduią się trofea z rynsztunkow woiennych gwardyi pieszey, iazdy, artyleryi i milicyi kraiowey, które w zwycięztwach miały udział; niemniey ołtarze ozdobione wystawieniem czterech części roku, iako to: kłosami, owocami, trzodą i t. d. z których zbywaiące niesione są na ofiarę oyczyznie. Na ołtarzach wystawiono wypukłą rzeźbą, to iest: na pierwszym Pracowitość w postaci Cerery, na drugim Gorliwość w postaci woiownika od byłey milicyi kraiowey, na trzecim Zapał synow oyczyzny, niosących dla niey to wszystko, co nad ich zbywa potrzebę, na czwartym zaś ofiara Abrahama.

3) Naczynie od soli ma kształt starodawney czary, otoczone wypukłemi rzeźbami, wystawuiącemi na iedney stronie wjazd tryumfalny do Paryża N. Imperatora, otoczonego sztabem i woyskiem; na drugiey zaś stronie oboz woysk zprzymierzonych na wzgorzach Montmartre rozłożony. Wypukłą rzezbę przedzielaią dwa znaki Miesiącow Marca i Maia, uwieńczone wawrzynami, a to na pamiątkę, iż w tych miesiącach Paryż zdobytym i pokoy zawartym został; w pierwszym znaku iest Baran, w drugim zaś Kastor i Polux. Czarę trzyma dwugłowny orzeł z koronami Imperatorskiemi; w iednym z iego dziobow iest trąba sławy uwieńczona roszczką oliwną, w drugim wieniec zwycięzki rownie z roszczką oliwną; w iednych szponach znayduie się piorun, godło potęgi, a w drugich róg obfitości, przez pożądany pokoy osiągniętey. Tak na miednicy iako i naczyniu od soli znayduie się napis: *Od szlachty Gubernii Peterzburskiey. W roku* 1814.

— *Dnia* 23. —

(*Z Kuryera Litewsk. poźniey odebranego.*)

Wczoray, dnia 22go, obchodzono w Petershofie święto imienin N. Imperatorowey Jey Mości Maryi Teodorowney, i Wielkiey Xiężniczki Maryi Pawłowney. Festyn ten dany w tak pamiętney epoce

połączył to wszystko, co tylko wspaniałość, świetność i gust nastręczyć mogły wielkiego i czaruiącego. Illuminacye, którym piękność położenia mieysca nadawała postać prawdziwie zachwycaiącą; widok morza odkrywaiącego w odległości naypięknieysze mieysc położenia, i odbiiaiącego w swoich wodach te massy ogniow, które ie otaczały; liczne fontanny i kaskady w tych przepysznych i starożytnych ogrodach, rozrządzone z rowną wyrozumiałością iak sztuką; sprzyiaiąca temu wszystkiemu pogoda, niezmierna liczba rozrzuconych namiotow, niezliczone mnostwo zgromadzonego ludu, uczucie nayżywszey radości wyrażone na wszystkich twarzach, wszystko nakoniec przykładało się do nadania temu festynowi rownie wysokiego, iak wspaniałego charakteru.

Jego Imperatorska Mość Nayiaśnieyszy Pan raczył się znaydować na woyskowey paradzie w tym samym czasie, kiedy N. Imperatorowa Matka na balkonie pałacu ukazała się ludowi, uniesionemu radością z widzenia swoich ukochanych Monarchow. Po południu liczni widzowie mieli szczęście oglądać N. Pana, przechodzącego się po ulicach ogrodu. Wieczorem był bal maskowy. Obecność Wielkich Xiążąt Mikołaia Pawłowicza i Michała Pawłowicza, którzy w wigiliią tego dnia przybyli do stolicy, powiększyła radość powszechną.

Z Londynu d. 16 Sierpnia.

Gazeta Goniec zawiera co następuie: "Pod czas wczorayszego zebrania się taynego gabinetu oznaymiono, iż N. Król zezwolił na ożenienie Krolewicza Xcia Kumberlandyi z Xżną wdową Solms.

Xże Berry wyiechał wczoray w południe z Londynu na powrot do Francyi. Pod czas uczty z powodu rocznicy urodzin Xcia Rejenta, siedział ten Xże polewey, a Xże Rejent po prawey stronie Krolowey.

Lord Castlereagh wyiechał dziś rano z Londynu do Dowru, zkąd uda się naprzod do Bruxelli, odda udzielnemu Xciu połączonych Niderlandow znaki orderu podwiązkowego, potem na kongress do Wiednia. Towarzyszą mu PP. Planta i Morier, tudzież posłaniec stanu Hunter. Jedzie także z nim iego małżonka.

Jedna z naszych szalup Roialistka poznała, iż Amerykańscy korsarze znaią znaki Angielskich okrętow. Pod czas swoiego krążenia postrzegła Amerykańską szalupę, która dawała Angielskie znaki i udawała się za Angielski okręt. Skoro zbliżała się do niey, poznała, że to był nieprzyiacielski okręt, pobiegła za nim, lecz ten uciekł.

Podług listu z Korku pod d. 7 Sierpnia odebrały 4 pułki rozkaz popłynienia do Ameryki.

Publiczne nasze pisma mowią, iż układy z Ameryką w Gandawie pomyślnie idą.

Parlament odroczony iest do 1 Listopada.

Lord Bentink przybył tu z Palermo przez Genuę i Paryż.

Wczoray obchodził ieszcze Xże Berry w towarzystwie Marszałka Ney i wielu officerow od gwardyi Francuzkiey w katolickiey tuteyszey kaplicy święto w Niebowzięcia Panny Maryi. Przybył tu ten Xiąże dla złożenia życzeń z powodu urodzin Xciu Rejentowi i powtorzenia za-

proszenia go do Paryża; lecz Xże Rejent odmowił.

Wczoray stawiony był przed Xciem Rejentem Xże Berwik i Alba, potomek Karola II. Króla Hiszpańskiego.

Jenerał porucznik Don przeznaczony iest na gubernatora Gibraltaru.

P. Edward Michał Ward mianowany iest sekretarzem naszego poselstwa w Sztuttgardzie.

Rocznica urodzin Xcia Rejenta obchodzona była z wielką uroczystością w Irlandyi. Pod czas daney przez Królową w Frogmore z teyże okoliczności uczty w piątek iedzono na złotych naczeniach. Gdy spełniano zdrowie Xcia Rejenta całe towarzystwo powstało. Xżniczka Karolina Wallii, lubo była słaba, przyiechała iednak na koniec tey uczty.

Zachodnio-indyyska kupiecka nasza flota przeszło 200 żaglow liczna, zawinęła szczęśliwie do naszych portow.

Podług urzędowego doniesienia z wschodniey Indyi pod d. 8 Lutego, woyska nasze opanowały szturmem twierdzę Entoure, Indyyskiego Xcia, który w niey dowodził zabiły i całą osadę wykłuły. Nasza strata wynosiła 5 zabitych i 68 ranionych.

W Cherburgu podług pism naszych zaszły zaburzenia, ponieważ lud opierał się wywozowi zboża do Anglii. Lud poszedł na okręty Angielskie, z których wiele zboża w wodę wyrzucił i nie iednę niedorzeczność popełnił. P. Robin, który trzyma Angielską gościnnią w Cherburgu, powybiiano okna i lud zaczął iuż dom iego rozbierać, gdy straż przybiegła. Nazaiutrz, gdy nadpłynął nowy Angielski okręt z Weymutu, powiększyło się zaburzenie. Lud rzucał kamieniami na maytkow; żaden Anglik nie był w Cherburgu życia bezpieczny. Okręty Angielskie chciały iuż ztamtąd odpłynąć; ale pomnożona siła woyskowa przywrociła nakoniec spokoyność i wszystkich hersztow pochwytała.

Na wyspie Taneryffie przywrocono inkwizycyą i konstytucyą stanow spalono.

Lord Cathcart wyieżdza ztąd z swą familiią przez Paryż do Peterzburga.

Pisma tuteysze mowią, że bank Francuzki posiada 77 mill. fr. w złotey i srebrney monecie, a za 24 mill. tylko ma w biegu papierow.

Z Paryża d. 16 Sierpnia.

J. K. Mość zaszczycił Jenerałow porucznikow Hr. Rappe, Miollis, Lacthod, Barona Grandjean, Barona Gerarda, Marszałka pólnego Hr. Tascher de la Pagerie, JJ. porucznikow Partonneaux, Durosnel, ogółem 142 osób orderami S. Ludwika i legii honorowey.

Król przeięty wdzięcznością ku Bogu za wszystkie dobrodzieystwa, których dla swey osoby i swego królestwa od powrotu do swoiego kraiu doznał i nieprzestaie doznawać, napisał do konsystorza Paryzkiego, aby rocznica ofiarowania przez Ludwika XIII. królestwa, Monarchy i iego familii pod opiekę Matki Boskiey w dniu w Niebowzięcia Panny Maryi (d. 15 Sierpnia) obchodzona była wielką mszą, processyą do kościoła Panny Maryi i nieszporami, i ażeby wydany w tey mierze edykt Ludwika XIII. w moc którego przywrocona iest ta uroczystość, przeczytany był po wielkiey mszy. Uroczysta ta processya odbyła się wczoray pierwszy

raz po 23 latach zaniechania. Monsieur brat Królewski, Xże Angouleme i przybyła do Paryża iego małżonka, szli z zbudowaniem ludu piechotą za processyą. Pomiędzy innemi znaydowało się na tey processyi 10 biskupow, tuteysza szkoła główna, &c. Dwoch Xięży niesło obraz Matki Boskiey, a dwie biało ubrane dziewczęta dwa krzyże. W kościele Panny Maryi znaydowało się także wiele Anglikow. Lubo Bonaparte urodził się d. 5 Lutego, przeniosł wszelako był obchod swoich urodzin na d. 15 Sierpnia, iako dzień S. Napoleona.

Wczoray przechodził się Król długo po Paryżu z bratem swoim.

Kawaler Gaspard, były intendent Fregnicy, który odwrocił od tey prowincyi rabunek i wiele niesłusznych re[illegible] cyy, otrzymał od N. Króla Pruskiego przez Xcia Hardenberga pochlebny list z brylantowym pierścieniem.

Gdy teraz wiele wina z Bordeaux wywożą, podniosła się zatem iego cena.

Ministerium nasze podzielone bydź ma na dwie strony, kanclerza i Xcia Benewentu. Król okazuie umiarkowanie i stałość.

Ucztę, którą miasto Paryż dla Króla daie, oznaczona iest na 29 b. m.

Z wyspy Elby mamy tu niezawodną wiadomosć, że właściciel tey wyspy niezmiernie wiele Xiażek zakupuie, trudni się pisaniem, zdaię się bydź bardzo wesoł, niedawno był 17 godzin z swey wyspy oddalony, a względem swoiego orszaku iest nader szczodry. Zapewniaią na nowo, iż w banku Angielskim mą 135 mill. a w wielkiey Xięgze Francuzkiey 1 mill. fr. rocznego dochodu.

Izba deputowanych słuchała d. 12 b. m. dokładnego rozbioru proiektu o podatkach przez P. Laur, i potem do dnia dzisieyszego nie miała posiedzenia.

Były Minister przychodow Xże Gaety (Gaudin) wydał uwagi swoie nad zdaną izbie deputowanych przez Ministra skarbu sprawę o położeniu skarbu królestwa, w których zaprzecza niektórych podań.

Patronowie Falconnet i Dard, tudzież Drukarze i Xięgarze Gueffier i Normant, zaprowadzonemi zostali d. 12 b. m. za wyrokiem sadowym do więzienia de la Force. Falconnet iest autorem listu do Ludwika XVIII. względem sprzedarzy dobr narodowych, a Dard pisma względem zwrotu dóbr emigrantom. Oba obwiniouemi sa w wyroku aresztowania, iż przez pisma chcieli iednych przeciw drugim obywateli uzbroić i woynę domową wzniecić. Xięgarze zaś, że byli im w tym zamachu pomocnemi.

Były Minister Carnot wydał także pismo, które składa się z listu do Króla, a w którem bardzo śmiało mowi o przedmiotach tyczacych się kraiu i Króla, na końcu tłumaczy się z danego iako członek konwencyi głosu na śmierć Króla Ludwika XVI. Policya zabrała cały nakład tego pisma, a drukarza osadziła w więzieniu Vincennes. Wstawienie się za niem autorą nie wzięło żadnego skutku.

Z Gotenburga d. 18 Sierpnia.

Woyna w Norwegii, która około dni 14tu trwała, zakończyła się prędzey, niżeli rozumiano. Xże Chrystyan składa rzadzy i kroki nieprzyiacielskie ustaia, iak z następuiącego urzędowego listu widzieć można:

Wypis z listu Ministra stanu związkow zagranicznych do Landshauptmana w Gotenburgu, z Uddewalla pod d. 16 Sierpnia 1814

„ Dziś w południe przybył tu Szambelan Hr. Brahe z głowney kwatery Królewicza Jmć Następcy tronu z przyiemnem doniesieniem, że Jenerałowie Sköldebrand i Biörstierna, którzy zawieźli Xciu Chrystyanowi odpowiedź na iego propozycye, powrocili tu z Moss, i że J. Królewiczowska Mość, stosownie do łaskawego upoważnienia J. K. Mci, zamyśla podpisać ugodę. Jest ona dla woyska, a mianowicie dla obu kraiow chwalebna. Xże Chrystyan składa rządy i nieprzyiacielskie kroki ustaią. „

Trzydzieści moździerzy sypało ogień do Frederiksteen i wszelka była gotowość do szturmu, gdy nadszedł rozkaz do kapitulowania.

Inny list z Gotenburga tegoż dnia.

Woynę z Norwegiią uważać można iak ukończoną.

Podług nadeszłego dziś z głowney kwatery Królewicza Następcy tronu urzędowego doniesienia, Norwegiianie pobitemi zostali nad rzeką Glomen, poczem nastąpiła kapitulacya. Xże Chrystyan złożył rządy. Układ między naszem rządem i stanami Norwegskiemu w czasie 14to dniowego zawieszenia broni ukończy poddanie się i przyłączenie tey prowincyi do Szwecyi.

Z Strazburga d. 14 Sierpnia.

Przez czas Wiedeńskiego kongressu aż do ukończenia interessow Europy pozostanie woysko Francuzkie na stopie woienney. Wzdłuż Renu i w Flandryi zgromadza się teraz bardzo wiele woyska.

Mocarstwa zprzymierzone trzymaią także woyska pod bronią: od Szwaycaryi aż do morza północnego wyciągniona iest znaczna liniia woyskowa. Wyższy Ren i Mozela osadzone są woyskiem Austryackiem; Prussacy stoią między Mozelą i Mozą, a Anglicy, Hanoweranie i Hollendrzy w Belgii.

Z Bruxelli d. 14 Sierpnia.

Xże Wellington, iako reprezentant Króla Hiszpańskiego Ferdynanda VII, przyiął onegday z zwykłemi uroczystościami i w obecności wielu ienerałow Xcia Następcę Oranii do liczby kawalerow orderu złotego Runa.

Dla Belgii postanowiona iest administracya z 4 wydziałow złożona i tayney rady. Prezesem ostatniey mianowany iest Xż[illegible]ufort. Wydział spraw wewnętrznych powierzony iest Xciu Ursel, wydział skarbowy Radcy stanu Appelius, wydział sprawiedliwości Hrabiemu Thiennes de Lombine, a wydziałem woyskowym zawiadywać będzie iak dotąd kommissya.

Z Gandawy d. 16 Sierpnia.

W ostatni piątek pełnomocnicy Amerykańscy dali dla pełnomocnikow Angielskich, którzy teraz razem w byłym klasztorze Kartuzow mieszkaią, wspaniały obiad. Układy odbywaią się wciąż codziennie.

Z Madrytu d. 6 Sierpnia.

Pod czas ostatniego rokoszu w Barcellonie zostało wiele domow złupionych. Lud żądał powrotu Karola IV. Zaburzenie tak dalece się zwiększyło, iż woysko widziało się bydź zmuszonem użyć dział przeciw ludowi i miastu, przez co nakoniec spokoyność przywroconą została.

DODATEK DO Nro 71. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 4 WRZEŚNIA 1814 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Kronsztatu d. 24 Lipca.

Dziś zrana o godzinie 6tey Jego Imperatorska Mość raczył przybydź z Oranienbaumu do tuteyszego portu, a po obeyrzeniu stoiącey w nim floty, N. Pan po południu o godzinie 5tey powrocił do Oranienbaumu.

W Pułtawie obchodzono święto pokoiu dnia 27go Czerwca; a tym sposobem, w ten dzień, w którym przed 105 laty Piotr Wielki na polach Pułtawskich, położył niewzruszone zasady Rossyyskiey wielkości; w ten sam dzień, i na tych samych polach, obchodzone było wyniesienie do naywyższego szczytu chwały Rossyyskiego Cesarstwa, przez nieśmiertelne dzieła potomka Piotra Wielkiego, Alexandra I.

Ze Lwowa d. 23 Sierpnia.

(Z Gazety Lwowskiey)

Według doniesień z Lipska weszło tam d. 16 Lipca 6000 gwardystow i ułanow Polskich, pod wodzą Jenerała Hrabiego Krasińskiego. Byli to sami piękni i bogato ubrani żołnierze. Zaledwie stanęli w mieście, gdy wielka ich część pośpieszyła do pomnika Xcia Poniatowskiego, postawionego w ogrodzie bankiera Reichenbacha. Popołudniu poiechał tam Hrabia Krasiński z 180 officerami. Koło tego pomnika odprawiła się woyskowa uroczystość. Adiutant poległego Xcia Poniatowskiego miał krotką mowę, potem podnieśli officerowie około 9 razy prawą rękę do gory, wykonali przysięgę, dobyli pałaszow, wzniesli ie ku niebu, uderzyli o nie i opuścili potem święte to dla nich mieysce. D. 17 Lipca odprawiło takiż sam obrzęd 400 prostych Polskich żołnierzy pod przewodnictwem officerow.

Z Włoch d. 10 Sierpnia

Arcy Xże Franciszek, Xże Modeny wezwał młodzież Modeńską, która pod przeszłym rządem służyła w kompanii wybiorczey i honorowey straży, aby zaciągała się do służby J. Cesarzowiczowskiey Mci; stanowić ona będzie kompanią ordynansowych officerow czyli gwardyą Xiążęcą.

Rabusie, którzy od kilku lat niebezpiecznemi czynili drogi w Piemoncie, doliny Pignerol, St. Hont i Varnassu, znacznie się od nieiakiego czasu pomnożyli. Liczą ich do 8700, którzy pod roż-

nemi dowolcami dzielą się na pułki i coraz bardziey wszelkiego rodzaiu grabierz i gwałty posuwaią. Całe okolice drżą przed niemi. Rząd trudni się teraz zebraniem dostateczney siły woyskowey do wytępienia tey hordy.

Wielkorządca byłych Weneckich kraiow, Xże Henryk XV Reuss-Plauen, w wydanych pod d. 4 Sierpnia z Padwy dwoch odezwach częścią zniosł, częścią zmnieyszył od d. 10 Sierpnia wiele nadzwyczaynych podatkow, a opłaty konsumpcyyne po miastach zwrocił do taryffy 1813 roku.

C. K. pełnomocny Kommissarz Hrabia Marescalchi w Parmie ogłosił pod d. 5 Sierpnia datowany w Wiedniu d. 27 Lipca r. b. patent, którym N. Cesarz Austryacki, w imieniu Cesarzowey Maryi Ludwiki, mianował Hrabiego Magawli-Cerati ministrem kraiow Parmy i Gwastalli. D. 6 wydał nowy ten Minister odezwę do mieszkańcow, donosząc im o zaczęciu swoiego urzędowania, ogłosił wyrok znoszący rząd tymczasowy, iego delegowanych, radę prefekturalną i izbę rachunkową, resztę zaś urzędnikow po wykonaniu przysięgi na urzędach potwierdzaiący, tudzież o przyszłym urządzeniu rządu ich uwiadomił. Kray podzielony iest na dwie gubernije, których Parma i Placencya są głownemi miastami, (Gwastalla należy do gubernii Parmeńskiey.) Rząd sprawowany iest przez iednego Ministra, dwoch gubernatorow i tyle podestow, ile iest gminow w wszystkich trzech Xięstwach, radę stanu, tyle rad gminnych, ile iest gminow, radę jeneralną i dwie prywatne rady do podatkow stałych, intendenturę do podatkow niestałych, intendenturę do dobr rządowych, &c. Sprawiedliwość wymierzana iest przez tyle sędziow pokoiu, ile iest powiatow, przez dwa cywilne i kryminalne sądy, ieden w każdey gubernii, dwa handlowe i ieden appelacyyny sąd, który razem iest sądem kassacyynym. Minister znayduie się na czele rządu; on ieden tylko ma prawo wyznaczać ze skarbu wypłaty, &c. Żaden cudzoziemiec nie może w Xięstwach posiadać urzędu. Kokarda iest biała i czerwona, &c.

W Genui zabroniono nosić strzelby i inney broni. Nad brzegi wysłano oddziały woyska dla chwytania przemycaiących towary i czyniących drogi niebezpiecznemi.

Król. Pruski Szambelan Baron Rahmdor, który od dawnego czasu bawił w Rzymie, mianowany teraz iest posłem przy Oycu S.

Król Neapolitański wydał wiele wyrokow tyczących się wewnętrznego urządzenia. Wyrokiem d. 31 Lipca postanowił, iż żaden cudzoziemiec nie może znaydować się od 1 Września r. b. na urzędzie cywilnym w kraiu Neapolitańskim. W miarę iednak ich usług ma im bydź wymierzona nagroda, i dane im będą na podroż do swoiego kraiu pieniądze. Inny wyrok pod tymże dniem stanowi, iż wszystkim znayduiącym się w Neapolu artystom i uczonym, iako też każdemu cudzoziemcowi, który ożenił się z Neapolitanką, nadane ma bydź prawo obywatelstwa. Wyroki trzeci i czwarty pod tymże dniem stanowią, iż wszyscy officerowie cudzoziemcy, którzy od wstąpienia Króla na tron w woysku Neapolitańskiem służą, a żądali naturalizacyi i nie są oddalonemi, zdatnemi są do otrzymania prawa obywatelstwa Neapolitańskiego, wszyscy zaś

cudzoziemcy officerowie, nie znayduiący się w takowym przypadku, maią bydź oddalonemi. Inny nakoniec wyrok pod d. 4 Sierpnia stanowi, iż wszystkie biskupie dobra w trzech departamentach Marchii Ankońskiey, które przy rozwiązaniu królestwa Włoskiego zaięte zostały, i nie są sprzedane, maią bydź właścicielom wrocone. — Ces. Rossyyski poseł przy dworze Neapolitańskim, Hrabia Balaszew, wyiechał d. 2 Sierpnia za pozwoleniem swoiego rządu do Peterzburga. Pod czas iego nieprzytomności zawiadywać będzie sprawami poselstwa Baron Tuyll.

Otworzony d. 18 Czerwca w Palermo Sycyliyski parlament, nie odpowiadaiąc oczekiwaniu Króla Ferdynanda IV. został w pięć dni po swoim zagaieniu rozpuszczony i inny będzie obrany.

Pisma Paryzkie ogłosiły list z Rzymu pod d. 1 Sierpnia, który zawiera co następuie:

"Jawnie wyrzeczonem uczuciem Oyca S. winnismy, że zwolna powraca znowu zgoda, że wszyscy Rzymianie naśladuią dany im przez Oyca S. przykład prawdziwego chrześciańskiego cierpienia, i że między zaprzysięgłemi i niezaprzysięgłemi duchownemi nie zachodzi teraz żadna rożnica. — Oyciec S. kazał zdać sobie sprawę o szkole malarstwa, i zapewnił potem uczniow Francuzkich o szczególnieyszey swoiey opiece. — Wiele osób, które otaczaią Oyca S. i lepiey wiadomemi bydź mogą, potwierdzaią biegaiącą od nieiakiego czasu pogłoskę, że Oyciec S. skoro zbierze się kongress i ziadą się Monarchowie, przedsięwezmie podroż do Wiednia. J. Świątobliwość ma zamiar polecić osobiście Monarchom Europeyskim dobro kościoła i religii —— W dniu SS. Apostołow rozdał J. Świątobliwość kardynałom podług zwyczaiu i w tym roku bity na ten koniec medal. Powrot Oyca S. wzięty tą razą był zaprzedmiot. Na iedney stronie medalu znayduie się oblicze Oyca S. z napisem: *Pius VII. Pont. Max.* Na drugiey widać Anioła wyrywaiącego Oyca S. z więzienia. Na około napis: *Renovatum prodigium.* Na dole: *Summi Pontificis Reditus; Religionis triumphus* 1814 „

Od dawnego czasu pisano z Rzymu, iż Oyciec S. chce w swoich kraiach przywrocić zakon Jezuitow, i przeznaczano do tego dzień 31 Lipca, w którym przypada S. Ignacego; lecz oczekiwanie publiczne zawiedzione w tym dniu zostało. Dopiero d. 7 Sierpnia, w oktawę S. Ignacego, udał się Oyciec S. do Jezuickiego kościoła, gdzie przy assystencyi kardynałow mszą odprawił, po którey przeczytać kazał bulę przywracaiącą w kraiach Papiezkich zakon Jezuitow i dawne im posiadłości wracaiącą.

Od brzegow Menu d. 18 *Sierpnia.*

Ostatnie posiedzenie seymu Szwaycarskiego tak było burzliwe, iż omało pomiędzy posłami do bitwy nie przyszło. — Kanton Berneński rozkazał kompaniie piechoty od 36 do 125 ludzi pomnożyć.

Za iedną z przyczyn dla czego Saarbrück pozostał przy Francyi, podaią pisma publiczne, iż Xże Benewentu posiada w okolicach tego miasta bogate kopalnie węgli kamiennych.

Król Bawarski, który od wod Badeńskich powraca do Monachium przez nowo nabyte kraie, spodziewany iest iutro lub poiutrze w Aszaffenburgu. Wszędzie czynią na iego przyięcie przygotowania.

Od sześciu tygodni upadł tu wczoray pierwszy deszcz. Wina znaczy się tego roku wiele i dobrego.

DONIESIENIA.

Komornik Ptu i Miasta Krakowa powtornie do publiczney podaie wiadomości, iż sprzedaż przez licytacyą kilkadziesiąt siąg drzewa dębowego, w Krakowie nad Wisłą przy Browarach Królewsk ch leżącego, odbędzie się dnia 6go m. i r. bieżących o godzinie 9tey z rana; przeto wszyscy chęć kupna maiący zechcą się w mieyscu i terminie oznaczonym znaydować. W Krakowie d. 1 Września 1814 r.

Franciszek Chw..ſtkiewicz, Komornik S. P. P. i M. Krak.

Magistrat Miasta Wieliczki do publiczuey podaie wiadomości, iż na dniu 28 Września r. b. 1814 o godzinie 9tey z rana, w Biorze i w przytomności JW. C. K. mieyscowego Nadwornego Kommissarza. Nakład konsumpcyyny na gorzałkę, miód i piwo nałożony, i czopowe Monarchiczne, naywięcey ofiaruiącemu na rok woyskowy następuiący 1815 przez publiczną licytacyą zadzierżawione będą:

Cena pierwszego wywołania Nakładu konsumpcyynego na gorzałkę, miód, i piwo nałożonego - - - - - - 4162 zł. Ryń.
zaś podatku czopowego - - - - - 9015 zł. Ryń.

W walucie Wiedeńskiey wynosi, i tey dziesiąta część przed licytacyą na zabespieczenie teyże przez każdego konkurrenta złożona będzie, zaczem chęć licytowania maiacy zapraszaią się, iżby się na powyżey wyrażonym dniu, godzinie, i mieyscu znaydować chcieli.

O dalszych tey licytacyi warunkach w kancellaryi Magistraturalney każdego czasu można będzie wiadomość powziąść.

Z Magistratu Miasta Wieliczki dnia 26 Sierpnia 1814.

Włodek, Prezydent.
Adal. Kapuściński, Assessor.

Kommissya Woyskowa Lazaretowa Departamentu Krakowskiego, gdy w dniu 25 b. m. i roku dla braku licytantow licytacya na lekkie pokarmy dla chorych żołnierzy Jego Imp. Mości doyść nie mogła, Kommissya Woyskowa Lazaretowa Departamentu Krakowskiego uwiadomia wszystkich chęć licytowania maiących, iż powtorna licytacya w dniu 5 Września r. b. w Biorach Kommissyi W. L. Dep. Krak. posiedzenia swe na Ratuszu starym odbywaiacey o godzinie 10tey rano odbywać się będzie. Chcący zaś dowiedzieć się o warunkach tey licytacyi udać się zechce w każdem dniu do Biora Kommissyi rano od godziny osmey do 1wszey, po południu, zaś od godziny 3ciey do 4tey, a tam dokładną powziąść może we wszystkim wiadomość. W Krakowie d. 31 Sierpnia 1814 roku.

(Pod.) *Linowski, Prezes.*
Rayski, Sekr.

Trybunał Cywilny Departamentu Krakowskiego wiadomo czyni komu o tem wiedzieć należy, iż Ur. Komornicki Komornik Powiatu Jędrzeiowskiego i Ur. Midecki Komornik Powiatu i Miasta Krakowa z powodu niezłożoney kaucyi prawem do Urzędu Komornika przepisaney; oraz Ur. Skorczyński Komornik Departamentu Krakowskiego i Ur. Zebrowski Komornik Powiatu i Miasta Krakowa z powodu nieudowodnionego bezpieczeństwa złożonych Kaucyy, w Urzędowaniu zawieszeni zostali, z tym nakazem, ażeby powierzone sobie Akta do exekucyi i pieniadze wyexekwowane natychmiast w właściwym Sadzie złożyli. — Działo się w Krakowie na Sessyi d. 30 Lipca 1814 roku.

Nikorowicz, Prezes.
L. Chwalibogowski.

Dnia 6 Września r. b. o godzinie 9tey z rana w Domu pod L. 98 przy ulicy Grodzkiey stoiacym, to iest w zamieszkaniu Komornika, trzy nitki Korali, tudzież kilka par sukien iedwabnych damskich i futra rożne przez publiczna licytacya sprzedane będa. Chęć kupna maiący, zaopatrzeni w monetę Kurant raczą się na oznaczonym terminie stawić. — W Krakowie d. 2 Wrzesnia 1814.

Jan Kanty Fachinety, Komornik T. H. D. K. i R.